

Egy nagy lépés előre

A Nemes János Művelődési Központ Hosszúhetényben

A Nemes János Művelődési Központ Hosszúhetényben az ország egyik legfiatalabb közművelődési színtere – bár előzményei természetesen voltak a művelődési háznak, de a jelenleg működő, sokoldalú és a lakosság körében is népszerű intézményt csak másfél éve alapították. A Nemes János Művelődési Központban és a hozzá tartozó tájházban Papp János intézményvezető, Poór Gabriella tájházvezető, valamint Kropp Krisztina közösségi munkás kalauzol végig, összeszokott csapatként.

Kovács Gábor: A Művelődési Intézet nevében szeretnénk megköszönni Jánosnak, hogy rendelkezésünkre állt és körbekalauzolt a kultúrházban és a tájházban. Most a Művelődési Központban beszélgetünk, ami jelenleg is a régi ÁMK helyén van az általános iskolával együtt, bár szervezetenként már teljesen külön áll. Nem egy általános jelenség a közművelődésben az intézményalapítás manapság – hogyan történt ez nálatok?

Papp János: A régi ÁMK-ból a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ az általános iskolát vette át, a közművelődés helyzete kérdésessé vált. Tudatos döntés volt, hogy a közművelődést helyben szeretnénk intézni, ezért az intézményalapítást szorgalmaztam, mert állandó zavart okozott, hogy közvetlen önkormány-

zati irányítással ki, mikor, mit írhat alá, mi a feladata és a hatásköre. Létezett a könyvtár, a tájház, a kultúrház, logikus volt ezt egy intézménybe öszszesvonni.

K. G.: Hogyan vált az intézmény a Kulturális Közfoglalkoztatási Program partnerszervezetévé?

P. J.: Az első Kulturális Közfoglalkoztatási Program idején még nem létezett az intézmény, akkor a programban partnerként való részvételre az önkormányzat pályázott. Aztán másfél év alatt sikerült megalapítanunk a Nemes János Művelődési Központot, amely jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet partnere a III. Kulturális Közfoglalkoztatási programban. Tavaly mi kaptuk az Év Tájháza díjat, komoly eszközgyűjteményünk van, most is rendszeresek a múzeumpedagógiai foglalkozásaink, de gyakran használjuk a szabadtéri kemencét is, virul a gyümölcsösünk, fűszernövényeink, konyhakertünk. Szóval igazi élő közösségi színtér a miénk. A Kultúrház kétszintes épülete impozáns, legalább száz éves, eredetileg községi kocsmának épült, de a bérlő rendszeresen panaszkodott az alacsony forgalomra és a magas bérleti díjra. Ezt a falu vezetése végül is akceptálta, és 1938-ban Kultúrházzá nyilvánította. Számos helyi szervezet vette ezek után birtokba, a Hangya Szövetkezettől a Faluszövetségen és

a Daloskőrön át a csecsemőgondozó Országos Stefánia Szövetség 291. sz. Védőintézetéig. Jelenleg a földszinten egy üvegművességet bemutató állandó kiállítás van. Az üvegművesség újabb kori kezdete a 18. század végére tehető, gyors felvirágzása a bükkerdők fogyásáig és az épületfa árának emelkedéséig tartott. A 19. század elejére a Kelet-Mecsekben számos üveghuta dolgozott, tárgyi emlékeik a kiállításon is megtalálhatóak. Ehhez kapcsolódóan üvegművészeti kiállításokat, rendezvényeket is szervezünk a többi „üveges” településsel (mint Kis-Újbánya, Óbánya vagy Lovászhetyén) együttműködésben. Az emeleten pe-

Papp János intézményvezető

dig két klubszobánk van: egyik a német közösségé, a másik a Dalosköré. Van még egy kisterem, ahol jelenleg egy trófeakiállítását zártunk, de például képzésekre is használjuk. Egyetlen hiányosságunk, hogy nincs nagyterem, illetve az épület, bár korához képest nincs rossz állapotban, azért modernizálásra szorul: nemsokára épp nyolcvan éve áll a kultúra szolgálatában, ennek emlékére legalább a lépcsőházat szeretnénk rendbe tenni. A lépcsőház akkora, hogy a helyi legenda szerint a levente-parancsnok egyszer lóháton ment fel az irodájába.

Itt az általános iskolával társbérletben van a községi, s egyben iskolai könyvtár, ami a Csorba Győző Könyvtár megyei hálózatába tartozik, itt van az ifjúsági galéria, ahol tehetséges helyi fiatalok munkáit mutatjuk be rendszeresen és itt a tornaterem, ahol a Népi Együttes is próbál, s amit sportra és nagyrendezvényekre használunk. Itt található a központi irodánk, itt vannak a számítógépek, itt vesszük fel

Kropp Krisztina közösségi munkás

a telefont és itt dolgoznak a közösségi munkások, ha nem csoportot vezetnek vagy rendezvényen teljesítenek feladatot. Szóval a három helyszínen minden olyan funkció megtalálható, amivel egy művelődési központnak rendelkeznie kell, s amire önmagában egyik helyszín sem alkalmas.

K. G.: *Mekkora személyzettel dolgozik a Művelődési Központ, hány*

Poór Gabriella tájházvezető

közösségi munkás, és miben segíti a feladatellátást?

P. J.: Poór Gabriella, aki a tájházat vezeti, egy félállású könyvtáros, két közösségi munkás, egy takarító, aki szintén közfoglalkoztatott és én, mint intézményvezető alkotjuk a munkatársi gárdát. A közösségi munkások gyakorlatilag mindenben tudnak segíteni. Bizonyos funkciókat, amik eddig esetleg elmaradtak, vagy csak lihegve értünk oda, pont a több telephely miatt, most el tudunk látni, mobilabbak vagyunk. Ha mondjuk, tele vagyunk munkával és ki kell nyitni a Tájházat, nem feltétlenül kell mindent félbehagyni, mert a közösségi munkás is el tud menni tárlatot vezetni.

Kropp Krisztina: Jól jött ki az ideai képzés is, mert nálunk május-június a legsűrűbb időszak, a képzések pedig utána voltak. Bár én az első program képzésén vettem részt Pécsváradon, de a kollégám, aki most szabadságát tölti, csupa jót mondott az ideiről is.

K. G.: *Van-e olyan eredmény, saját kezdeményezés, ami kifejezetten a közösségi munkásokhoz kötődik?*

Poór Gabriella: Hát persze, már az első program óta kifejezetten a Krisztivel akartam dolgozni a Tájházban, az ő szolgáltatásközpontú szemléletmódja és kreativitása nagyon illik ehhez a munkához.

K. K.: Én a Zsolnay gyárban dolgoztam korábban, nagyon szeretek agyagozni és kézműveskedni, ezt jól tudom hasznosítani. Gyerekcsoportokkal is szívesen foglalkozom.

P. J.: Biztos, hogy az élettapasztalat is nagyon sokat számít. A másik közösségi munkásunk, egy pályakezdő fiatalember még nem igazán

A Nemes János Művelődési Központ főépülete

A Tájház udvara

Papp János tárlatot vezet az üvegművészet bemutatás kiállításán

tudja, hogy merre menjen tovább, neki az a fontos, hogy kipróbálhassa magát és megtalálja a neki való tevékenységeket.

K. G.: *Milyennek látjátok a hosszúhetényi közösségi életet, mennyire vannak jelen a közösségi kezdeményezések a település életében?*

P. J.: Van most több jó példa is erre: éppen augusztus elsején volt egy térségi rendezvény, a „Mosolyra fel”, amit minden évben máshol rendeznek meg. Ez egy játékos vetélkedő, melynek vendégül látásában idén Hosszúhetény volt a soros – fel is ajánlottuk a segítséget, de megoldták nélkülünk. Kicsit furcsán éreztük magunkat, de végül is volt bőven feladatunk. A Gyereknapot a helyi Nagycsaládosok Egyesülete szervezte, és ilyen alulról jövő kezdeményezés a trófeakiállítás is, amit most zárunk. Összeültünk a falu ezeréves jubileuma kapcsán, hogy mi az, ami legjobban reprezentálja a falut, ekkor kaptuk a javaslatot a helyi és környékbeli vadászoktól. Az ezeréves jubileum idén nagyon sűrű programot generált, az őszi is zsúfolt lesz, ezért számítottunk és építünk a civil kezdeménye-

zésekre. Mint intézménynek, természetesen kötelességünk a közösségek támogatása. Az Önkormányzatnak is van egy civil alapja, amely minden értelmes kezdeményezést támogat, önkormányzati képviselőként erre kiemelt figyelmet fordítok.

K. G.: *A tavalyi évben, a nagy múltú Hosszúhetényi Népi Együttes nagy sikerrel szerepelt több megyei Kapunyitogató programon. Jánostól, mint az együttes vezetőjétől kérdezem, hogy álltok az utánpótlással?*

P. J.: Szerencsére valóban elég erős a néptánc-hagyomány a faluban, 1972-ben alakult a jelenlegi együttes, én 1992 óta vezetem. Már az óvodától tanulják a gyerekek a táncot, most is van egy lelkes óvónőnk, aki ebbe az irányba terelgeti a kicsiket. Szeptember utolsó hétvégén 1988 óta rendszeresen megtartjuk a szüreti a felvonulást, ezen sok olyan fiatal is felveszi a néptáncos ruhát, akik évközben nem járnak, de azért akadnak olyanok is, akik rendszeresen jönnek próbákra és fellépésekre.

K. G.: *Milyen jövőképet láttok a falu és az intézmény előtt?*

P. J.: Biztos, hogy Hosszúhetény hosszútávon létező és élhető település marad a három város között, a nagyságából és az elhelyezkedéséből adódóan (3414 fő, KSH 2014 – ezzel Baranya megyében viszonylag nagyobb településnek számít; a három város: Pécs, Komló, Pécsvárad – megj.: K. G.). Nem célunk a várossá válás, szeretnénk megőrizni a falusias jelleget. A beköltözés és a belső szaporulat

egyelőre stabilan tartja a népességet, bár lehetne jobb a korfa.

K. G.: *És az intézmény számára milyen jövőt szeretnétek?*

P. J.: Hát, ha mondhatom az álmot, nagyon szeretnénk egy nagytermet, mert ez a tornatermes megoldás senkinek sem az igazi, főleg nem a mindennapi testnevelés bevezetése óta. Van ugyan egy mozi a faluban, megvan még benne az eredeti mozigép és berendezés, de ennek a felújításával tovább nőne a széttagoltság, az már szinte kezelhetetlen lenne, főleg ekkora személyi állománnyal. Szóval az igazi az lenne, ha kapna a falu egy multifunkciós sportcsarnokot, ami testnevelésre és a települési sportrendezvények megtartására is használható, mi pedig hasznosíthatnánk az itteni termet kulturális célra, hiszen sportcélokra enyhén szólva korlátozottan alkalmas.

K. G.: *Ha mérleget vonsz, hogyan értékeled a Kulturális Közfoglalkoztatási Program eddigi hosszúhetényi eredményeit?*

P. J.: Mindenképpen nagy segítség, most két új munkaállomást tudunk beállítani az új gépekkel, egyet itt az irodában, a másikat fent a könyvtárban. Nagyon fontos lenne, hogy hosszú távon tudjunk tervezni kollégákkal, mert az éves rendezvényeket csak többéves tapasztalattal lehet jól megszervezni, nem tudunk fél évente új embert felkészíteni. A III. Közfoglalkoztatási program egyéves időtartama ebből a szempontból egy nagy lépés előre.

PAPP JÁNOS biológia–testnevelés szakos tanár és népművelő, a Hosszúhetényi Nemes János Művelődési Központ igazgatója. Pályáját 1982-ben a Lábodi általános iskolában kezdte, 1987 óta él és dolgozik Hosszúhetényben, korábban a helyi Általános Művelődési Központ igazgatóhelyettese volt. A Hosszúhetényi Kulturális Alapítvány egyik létrehozója, kuratóriumi tagja. A Hagyományörző Egyesület elnöke, a Népi együttes művészeti vezetője, a Muharay Népművészeti Szövetség elnökségi tagja.

KOVÁCS GÁBOR a Nemzeti Művelődési Intézet Baranyai Megyei Irodájának módszertani referense, végzettségét a PTE-n szerezte 2006-ban Művelődési menedzser és 2007-ben Humán szervező szakokon. A közművelődésben hivatásszerűen 2007 óta dolgozik, előbb civil szervezeteknél, később a Csorba Győző Könyvtárban, a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Irodájának megalakulása óta munkatársa, 37 éves, két gyermek édesapja.